

HOTĂRÎRE

privind Raportul auditului regularității utilizării mijloacelor financiare alocate pentru dezvoltarea științei în anul 2008 Academiei de Științe a Moldovei și unor instituții beneficiare de aceste mijloace

nr. 48 din 29.10.2009

Monitorul Oficial nr.1/1 din 12.01.2010

* * *

Curtea de Conturi, în prezența președintelui Academiei de Științe a Moldovei dl Gh.Duca, Secretarului științific general al Academiei de Științe a Moldovei dl I.Guceac, șefului Direcției finanțe a Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al Academiei de Științe a Moldovei dl V.Boian, șefului Direcției finanțele în învățământ, cultură și știință a Ministerului Finanțelor dna S.Borțoi, conducătorilor instituțiilor auditate beneficiare de mijloace publice pentru știință și inovare și altor persoane cu funcții de răspundere, călăuzindu-se de art.2 alin.(1) și art.4 alin.(1), lit.a) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008¹, a examinat Raportul auditului regularității utilizării mijloacelor financiare alocate pentru dezvoltarea științei în anul 2008 Academiei de Științe a Moldovei și unor instituții beneficiare de aceste mijloace.

¹ M.O., 2008, nr.237-240, art.864.

Misiunea de audit s-a desfășurat în conformitate cu Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2009, avînd ca scop obținerea probelor de audit credibile și rezonabile pentru susținerea constatărilor și opiniei auditului asupra regularității operațiunilor și tranzacțiilor financiare din exercițiul bugetar 2008.

Examinînd rezultatele auditului, audiînd raportul prezentat și explicațiile persoanelor cu funcții de răspundere prezente la ședință, Curtea de Conturi

A CONSTATAT:

Auditul a fost planificat și s-a desfășurat în conformitate cu Standardele de audit ale Curții de Conturi, iar auditarea operațiunilor financiare semnificative s-a efectuat în baza selectărilor după nivelul materialității și a riscurilor identificate.

Metodologia de audit a constat din acțiuni de colectare a probelor prin analiza, verificarea documentelor, înregistrărilor, informațiilor și datelor din unele conturi, rapoarte financiare, registre contabile și documente primare, cu aplicarea diferitor tehnici și proceduri de fond.

Auditul a fost efectuat la Academia de Științe a Moldovei (în continuare – AȘM) și unele instituții beneficiare de alocații bugetare pentru știință și inovare, finanțate prin intermediul AȘM, în baza planurilor de finanțare elaborate de Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie “N.Testemițanu”, Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Tehnică a Moldovei, Institutul de Microbiologie și Biotehnologie, Institutul de Ecologie și Geografie, Institutul de Filologie, Institutul de Istorie, Stat și Drept, Institutul de Geologie și Seismologie, Institutul de Matematică și Informatică, Enciclopedia Moldovei, Institutul de Energetică, Agenția de Stat pentru Inovare și Transfer Tehnologic, IMSP Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Preventivă, precum și a contractelor de finanțare încheiate de AȘM cu IMSP Institutul de Ftiziopneumologie “Chiril Draganiuc”, IMSP Institutul de Cercetări Științifice în Domeniul Ocrotirii Sănătății Mamei și Copilului, IMSP Institutul de Cardiologie și Î.S. Institutul de Tehnică Agricolă “Mecagro”.

Concluzii generale de audit

În exercițiul bugetar 2008, cheltuielile de casă și cele efective la componenta de bază ale mijloacelor financiare alocate pentru dezvoltarea științei și inovării au fost executate în sumă de 364,6 mil. lei (99,0%) și, respectiv, de 351,5 mil. lei (95,5%), iar la componenta “Mijloace speciale” – în sumă de 28,1 mil. lei și, respectiv, 27,5 mil. lei, la ultima înregistrându-se și datorii cu termenul de prescripție expirat în sumă de 359,5 mii lei.

În anul 2008, la utilizarea mijloacelor financiare publice alocate pentru dezvoltarea științei și inovării s-au constatat deficiențe și iregularități în aspectul reglementării, care nu se încadrează în pragul de semnificație. Drept urmare, nu toate operațiunile și tranzacțiile financiare au fost efectuate legal și regulamentar, în special:

- Mijloacele alocate pentru dezvoltarea științei și inovării s-au utilizat preponderent (24,4% – 70,0%) la remunerarea muncii angajaților instituțiilor de domeniu, fără a fi stabiliți indicatorii de evaluare a rezultatelor științifice și performanțelor în aspectul proiectelor; supraplățile achitate neregulamentar la 9 instituții beneficiare de mijloacele vizate s-au cifrat la 2,0 mil. lei;

- Unele mijloace publice s-au utilizat contrar destinației aprobate și, respectiv, au fost denaturate rapoartele financiare și dările de seamă anuale. Astfel, mijloacele în sumă de 3,3 mil. lei, alocate și raportate la “Lucrări de cercetări științifice”, de fapt au fost cheltuite pentru “Reparații și procurări de fonduri fixe”; cheltuielile în sumă de 5,1 mil. lei au fost reflectate cu încălcarea Clasificației bugetare, iar cheltuielile planificate în sumă de 1,5 mil. lei, de fapt, n-au fost justificate prin calculele respective; mijloacele alocate pentru “Reparații curente” au fost utilizate la “Reparații capitale”, nefiind majorată ulterior cu suma de 5,4 mil. lei valoarea de bilanț a clădirilor;

- La unele instituții beneficiare de mijloace financiare alocate pentru știință și inovare se atestă menținerea exagerată a statelor de personal și a fondului de salarizare în aspectul proiectelor, ceea ce a generat formarea surplusurilor de mijloace financiare cheltuite neregulamentar, precum și menținerea artificială a funcțiilor vacante pe parcursul anului, cu asigurarea cumulării funcțiilor de către personalul angajat în activitățile de bază pe funcții din structura științei. Astfel, la Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Preventivă sporurile și suplimentele achitate pentru cumulări de funcții au ajuns la nivelul de 175% la salariul de funcție. La grupa principală “Știință și inovare”, pentru lunile februarie și mai ale anului 2008 au fost acordate și plătite premii la 208 și, respectiv, 177 de colaboratori din cadrul Centrului nominalizat, care real avea 92,5 angajați în știință;

- Nu s-a respectat cadrul legal la efectuarea achizițiilor publice din mijloace bugetare la 3 instituții auditate, ceea ce a determinat dezafectarea de mijloace publice în circuitul agenților economici, cu crearea datoriilor debitoare nejustificate în sumă de 2,1 mil. lei;

- În urma verificării unor procurări de tehnică de calcul la o întreprindere de stat beneficiară de alocații pentru știință, n-au putut fi identificate 15 calculatoare în valoare de 108,8 mii lei.

În opinia echipei de audit referitor la aspectele regularității, ținându-se cont de deficiențele și iregularitățile menționate în Raport, nu toate operațiunile și tranzacțiile financiare au fost efectuate legal și regulamentar, urmare cărui fapt a fost **exprimată opinia cu rezerve privind regularitatea.**

Reieșind din cele expuse, în temeiul art.7 alin.(1), lit.a), art.15 alin.(2) și alin.(4), art.16 lit.c), art.34 alin.(3) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008, Curtea de Conturi

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Raportul auditului regularității utilizării mijloacelor financiare alocate pentru dezvoltarea științei în anul 2008 Academiei de Științe a Moldovei și unor instituții beneficiare de aceste mijloace (se anexează), care este parte componentă a prezentei hotărâri, și se remite entităților auditate pentru întreprinderea măsurilor în vederea implementării recomandărilor expuse în acesta.

2. Prezenta hotărâre și Raportul anexat se remit Parlamentului Republicii Moldova pentru informare și luare de atitudine.

3. Prezenta hotărîre și Raportul anexat se remit Guvernului și se recomandă să asigure, în baza Acordului de parteneriat, realizarea de către Academia de Științe a Moldovei a politicilor de stat în sfera științei și inovării, concentrînd resursele financiare pe priorități și perfectînd în comun infrastructura și sistemul de finanțare pentru acțiunile de bază, asigurînd regularitatea cheltuielilor mijloacelor publice.

4. Se cere de la Academia de Științe a Moldovei:

4.1. să examineze rezultatele auditului regularității utilizării mijloacelor financiare alocate pentru dezvoltarea științei în anul 2008 Academiei de Științe a Moldovei și unor instituții beneficiare de aceste mijloace și să întreprindă acțiuni eficiente în vederea lichidării deficiențelor și iregularităților constatate, cu aplicarea sancțiunilor disciplinare respective, în conformitate cu legislația în vigoare, față de persoanele cu funcții de răspundere respective, cu informarea Asambleei Academiei de Științe a Moldovei asupra rezultatelor auditului, expuse în Raportul aprobat prin prezenta hotărîre, precum și despre măsurile întreprinse;

4.2. să asigure utilizarea rațională, eficientă, conform limitelor de cheltuieli stabilite și destinației a mijloacelor financiare alocate pentru finanțarea activităților în sfera științei și inovării, precum și respectarea cadrului legal la efectuarea achizițiilor publice;

4.3. să examineze oportunitatea privind modificarea Hotărîrii Guvernului nr.47 din 12.01.2007 în aspectul stabilirii plafoanelor de stimulare a tuturor categoriilor de personal din sfera științei și inovării, pentru a asigura utilizarea eficientă și în limitele prevăzute a alocațiilor bugetare, înaintînd Guvernului propuneri în modul stabilit;

4.4. să întreprindă măsuri privind îmbunătățirea sistemului de control intern, de organizare și conducere a contabilității, asigurarea autenticității rapoartelor financiare, precum și a legalității operațiunilor și tranzacțiilor financiare;

4.5. să adopte măsuri adecvate în scopul concentrării resurselor intelectuale, materiale și financiare din sfera științei și inovării asupra eficientizării cercetărilor științifice și materializării lor în noi progrese, accelerînd impactul rezultatelor științifice asupra economiei naționale.

5. Conducătorii instituțiilor auditate beneficiare de alocații bugetare pentru sfera științei și inovării, finanțate prin intermediul AȘM:

5.1. să informeze Consiliile științifice și fondatorii despre rezultatele auditului regularității utilizării mijloacelor financiare alocate pentru dezvoltarea științei în anul 2008 Academiei de Științe a Moldovei și unor instituții beneficiare de aceste mijloace, pentru luare de atitudine conform competențelor;

5.2. să întreprindă măsuri pentru înlăturarea deficiențelor și iregularităților constatate în cadrul auditului, precum și pentru gestionarea și utilizarea regulamentară a mijloacelor financiare alocate pentru dezvoltarea științei și inovării.

6. Se remit Procuraturii Generale, pentru investigații după competență, materialele auditului efectuat la Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Preventivă și la Enciclopedia Moldovei.

7. Se ia act că:

7.1. Agenția de Stat pentru Inovare și Transfer Tehnologic a atribuit regulamentar la costul de bilanț al fondurilor fixe volumul lucrărilor și procurărilor efectuate în sumă totală de 3,3 mil.lei;

7.2. Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM a reflectat la contul "Venituri din mijloace speciale" suma de 125,6 mii lei – costul materialelor de construcție obținute în rezultatul demolării unei clădiri;

7.3. Materialele auditului efectuat la Î.S. Centrul Științific și de Producere "Tehnologii Informaționale și Sisteme" au fost remise Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.

8. Despre măsurile întreprinse întru executarea pct.4 și pct.5 din prezenta hotărîre și implementarea recomandărilor auditului se va informa Curtea de Conturi în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

9. Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în conformitate cu art.34 alin.(7) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008.

PREȘEDINTELE CURȚII DE CONTURI

Ala POPESCU

Chișinău, 29 octombrie 2009.

Nr.48.

Aprobat
prin Hotărârea Curții de Conturi
nr.48 din 29.10.2009

RAPORTUL
auditului regularității utilizării mijloacelor financiare alocate pentru
dezvoltarea științei în anul 2008 Academiei de Științe a Moldovei
și unor instituții beneficiare de aceste mijloace

1. Introducere

Auditul regularității utilizării mijloacelor financiare alocate pentru dezvoltarea științei în anul 2008 Academiei de Științe a Moldovei și unor instituții beneficiare de aceste mijloace a fost efectuat în conformitate cu Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2009.

Scopul auditului a fost obținerea probelor de audit credibile și rezonabile pentru susținerea constatărilor și opiniei auditului asupra regularității și conformității tranzacțiilor financiare din exercițiul bugetar 2008.

Responsabilitatea Academiei de Științe a Moldovei (în continuare – AȘM) este concentrarea resurselor care au un impact asupra creșterii economice și reducerii sărăciei; repartizarea și utilizarea eficientă și în strictă conformitate cu structura finanțării a mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat pentru sfera științei și inovării. AȘM prezintă anual Asambleei și Guvernului, în modul stabilit, Raportul financiar generalizat privind utilizarea alocațiilor bugetare și Raportul analitic privind realizarea activităților de cercetare și inovare. Președintele AȘM este responsabil de elaborarea și implementarea politicilor statului în domeniul științei și inovării; determinarea direcțiilor prioritare și repartizarea resurselor financiare alocate pentru știință și inovare; negocierea și semnarea tratatelor internaționale conforme.

Responsabilitatea Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM (în continuare – CSȘDT al AȘM) ține de utilizarea rațională și eficientă a resurselor materiale, financiare, intelectuale, informaționale și a infrastructurii AȘM, prezentarea rapoartelor de activitate și a datelor statistice despre sfera științei și inovării, inclusiv a dărilor de seamă despre utilizarea mijloacelor bugetare și speciale. Responsabilitatea pentru utilizarea eficientă și conform destinației a mijloacelor bugetare alocate, precum și pentru executarea calitativă, în termenele prevăzute în planul calendaristic și în conformitate cu devizul de cheltuieli a lucrărilor respective o poartă conducătorii și executorii programelor de stat, proiectelor independente (granturilor), proiectelor de inovare și transfer tehnologic și programelor instituționale, finanțate de la bugetul de stat sub orice formă. Executorii de proiect prezintă raportul financiar anual CSȘDT al AȘM, care, la rîndul său, în termenul stabilit, prezintă Ministerului Finanțelor un raport financiar generalizator privind utilizarea mijloacelor alocate de la bugetul de stat și un raport analitic privind realizarea activităților în sfera științei și inovării.

Responsabilitatea echipei de audit este de a obține probe de audit credibile și rezonabile pentru susținerea constatărilor și opiniei auditului asupra regularității operațiunilor și tranzacțiilor financiare din exercițiul bugetar 2008. Auditorii nu sînt și nu pot fi considerați responsabili de prevenirea cazurilor de fraudă și eroare.

Metodologia de audit. Auditul a fost planificat și s-a efectuat în corespundere cu Standardele de audit ale Curții de Conturi și cu Manualul de audit al regularității. La efectuarea auditului s-au aplicat proceduri de fond asupra categoriilor de operațiuni economico-financiare de importanță semnificativă ce țin de utilizarea finanțelor publice, fiind folosite diferite tehnici și metode, printre care examinarea documentelor primare, registrele contabile, rapoartele financiare, dărilor de seamă ale CSȘDT al AȘM și ale entităților auditate.

Dat fiind faptul că în cadrul misiunii de audit au fost verificate și analizate documente primare, registre contabile și dări de seamă despre executarea devizelor de venituri și cheltuieli pe anul 2008, auditorii nu poartă răspundere pentru corectitudinea situațiilor financiare raportate la 31.12.2007.

2. Prezentare generală

2.1. Introducere

AȘM este unica instituție publică de interes național în sfera științei și inovării, coordonator plenipotențiar al activității științifice și de inovare, cel mai înalt for științific al țării și consultantul științific al autorităților publice ale Republicii Moldova. Pentru perioada anilor 2005-2008, Guvernul, în baza Codului cu privire la știință și inovare¹, prin Acordul de parteneriat², a delegat AȘM competențele ce țin de realizarea politicii de stat în sfera științei și inovării. În scopul concentrării resurselor intelectuale, materiale și financiare ale sferei științei și inovării asupra eficientizării cercetărilor științifice, în baza Hotărârii Guvernului nr.1326 din 14.12.2005³, au fost reorganizate și create structuri subordonate AȘM, organelor centrale de specialitate ale administrației publice și ale autorităților administrative centrale. În cadrul AȘM își desfășoară activitatea 17 institute subordonate direct AȘM, 22 instituții de profil și 15 întreprinderi de stat și organizații auxiliare.

¹ Codul cu privire la știință și inovare nr.259-XV din 15.07.2004 (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Codul nr.259-XV).

² Acordul de parteneriat între Guvern și AȘM pentru anii 2005-2008, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.80 din 28.01.2005 “Cu privire la aprobarea Acordului de parteneriat între Guvern și Academia de Științe a Moldovei pentru anii 2005-2008” (cu modificările și completările ulterioare).

³ Hotărârea Guvernului nr.1326 din 14.12.2005 “Cu privire la măsurile de optimizare a infrastructurii sferei științei și inovării” (cu modificările și completările ulterioare).

Pentru AȘM și instituțiile beneficiare de mijloace pentru știință și inovare, prin Legea bugetului de stat pe anul 2008⁴, au fost aprobate alocațiile bugetare respective în sumă de 393,7 mil.lei, din care la componenta de bază – 368,4 mil.lei, la componenta “Mijloace speciale” – 24,7 mil.lei și la Fondul național pentru susținerea științei – 0,6 mil.lei.

⁴ Legea bugetului de stat pe anul 2008 nr.254-XVI din 23.11.2007 (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Legea nr.254-XVI).

La componenta de bază, cheltuielile de casă și cele efective au fost executate în sumă de 364,6 mil.lei (99,0%) și, respectiv, 351,5 mil.lei (95,4%). Structura cheltuielilor se prezintă în Tabelul nr.1.

Tabelul nr.1

Structura cheltuielilor la componenta de bază

mil.lei

Denumirea articolelor de cheltuieli	Precizate pe an	Cheltuieli de casă	Executate față de precizate, (%)	Cheltuieli efective	Diferența (+/-) Efective față de precizate
Cheltuieli generale	368,4	364,6	99,0	351,5	-16,9
Retribuirea muncii	111,9	111,6	99,7	112,7	0,8

Contribuții BASS	24,7	24,5	99,2	24,8	0,1
Plata mărfurilor și serviciilor,	106,0	104,2	98,3	99,1	-6,9
din care:					
Lucrări de cercetări științifice	18,9	18,2	96,3	16,9	-2,0
Servicii de cercetări științifice	54,9	54,9	100,0	54,9	-
Deplasări în interes de serviciu	5,1	5,0	100,0	5,0	-0,1
Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală	3,1	3,1	100,0	3,1	-
Transferuri către populație	6,5	6,4	98,5	6,4	-0,1
Transferuri peste hotare	0,1	0,1	100,0	0,1	-
Investiții capitale	53,2	52,8	99,2	49,7	-3,5
Procurarea mijloacelor fixe	35,6	34,7	97,5	28,4	-7,2
Reparații capitale	22,2	22,2	100,0	22,2	-

Sursă:

Raportul generalizat privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază la 01.01.2009

La componenta “Mijloace speciale”, alocațiile precizate la venituri și cheltuieli au constituit sumele de 28,1 mil. lei și, respectiv, 28,9 mil. lei, cu o depășire a limitelor aprobate de 3,4 mil. lei și, respectiv, 3,6 mil. lei, datorită modificărilor efectuate de Ministerul Finanțelor, în baza art.18 lit.b) din Legea nr.254-XVI, ale volumului de mijloace speciale în urma acumulărilor de venituri suplimentare și din contul soldurilor mijloacelor bănești existente la începutul anului 2008. La componenta respectivă au fost înregistrate datoriile debitoare cu termenul de prescripție expirat în sumă de 359,5 mii lei, din care înregistrate la Institutul de Economie și Finanțe – în sumă de 176,7 mii lei, la Institutul de Geologie și Seismologie – 95,0 mii lei, la Institutul de Filozofie, Sociologie și Științe – 61,3 mii lei, la altele – 26,5 mii lei.

În funcție de riscurile identificate, cum ar fi natura activităților desfășurate în sfera științei și inovării, aplicarea raționamentului profesional în stabilirea anumitor valori la înregistrarea corectă a operațiunilor și a soldurilor conturilor, a numărului de entități contractate, și ținându-se cont de obiectivele auditului, concomitent cu auditarea mijloacelor administrate de AȘM, au fost auditate 19 entități încadrate în sfera științei și inovării, cu finanțare de la bugetul de stat prin intermediul AȘM, indicate în Tabelul nr.2.

Tabelul nr.2

Cheltuieli generale ale instituțiilor beneficiare de mijloace pentru știință și inovare

mii lei

Nr. d/o	Instituții beneficiare de mijloace pentru știință și inovare	Cheltuieli generale	Cheltuieli la componenta de bază			Diferența (+/-)	Componenta “Mijloace speciale”
			precizate	executate	efective		
1	2	3	4	5	6	6-4	7
Cheltuieli totale		116589,0	106469,4	105887,3	107828,3	1358,9	10119,6
1.	Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică	16642,5	12948,7	12632,8	14415,9	1467,2	3693,8
2.	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie “N.Testemițanu”	13222,3	12847,5	12728,4	13815,1	967,6	374,8
3.	Universitatea de Stat din Moldova	12950,6	11599,4	11554,7	11883,6	284,2	1351,2
4.	Universitatea Tehnică a Moldovei	9135,2	8622,7	8591,7	8875,3	252,6	512,5
5.	Institutul de Microbiologie și Biotehnologie	7152,1	6535,8	6535,1	6365,2	-170,6	616,3
6.	Institutul de Ecologie și Geografie	5973,6	5731,3	5724,6	5635,6	-95,7	242,3
7.	Institutul de Filologie	5904,7	5349,5	5347,6	5231,2	-118,3	555,2
8.	Institutul de Istorie, Stat și Drept	5278,7	5026,3	4996,5	4888,8	-137,5	252,4

9.	Institutul de Geologie și Seismologie	6204,8	4622,5	4613,5	4640,0	17,5	1582,3
10.	Institutul de Matematică și Informatică	4873,8	4273,2	4273,2	4271,7	-1,5	600,6
11.	Enciclopedia Moldovei	5100,0	5100,0	5100,0	4100,8	-999,2	-
12.	Institutul de Energetică	3648,2	3310,0	3287,9	3259,4	-50,6	338,2
13.	Agenția de Stat pentru Inovare și Transfer Tehnologic	4442,4	4442,4	4442,4	4403,5	-38,9	-
14.	IMSP Institutul de Ftiziopneumologie “Chiril Draganiuc”	4183,9	4183,9	4183,9	4183,9	-	-
15.	IMSP Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Preventivă	3947,1	3947,1	3945,9	3929,2	-17,9	-
16.	IMSP ICȘDOSM și C	3237,1	3237,1	3237,1	3237,1	-	-
17.	IMSP Institutul de Cardiologie	3137,4	3137,4	3137,4	3137,4	-	-
18.	IMSP Centrul de chirurgie a inimii	666,3	666,3	666,3	666,3	-	-
19.	ITA “Mecagro”	888,3	888,3	888,3	888,3	-	-

Sursă:

Raportul privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază la 01.01.2009

Din totalul cheltuielilor pentru sfera științei și inovării, precizate la componenta de bază în sumă de 368,4 mil. lei, în cadrul prezentului audit au fost auditate 106,5 mil. lei, nivelul de acoperire constituind 28,9%, iar din cheltuielile de mijloace speciale precizate în sumă de 28,9 mil. lei, au fost supuse auditului 10,1 mil. lei (34,9%).

2.2. Rezumat

Auditul efectuat a relevat existența unor abateri și deficiențe la gestionarea resurselor financiare destinate sferei științei și inovării, după cum urmează:

- *Se atestă menținerea exagerată a statelor de personal și a fondului de salarizare în aspectul unor proiecte din sfera științei și inovării, fapt ce a determinat formarea surplusurilor de mijloace bugetare, cheltuite nereglementar.*

- *Sporurile la salariu, ajutoarele materiale pentru salariații din 9 instituții beneficiare de mijloace pentru sfera științei și inovării s-au stabilit și achitate cu încălcarea prevederilor legale, fiind admise supraplăți în sumă totală de 2,0 mil. lei.*

- *La 2 instituții cheltuielile în sumă de 5,1 mil. lei au fost atribuite și raportate cu încălcarea Clasificației bugetare, iar mijloacele contractate de către o instituție în baza devizului de cheltuieli în sumă de 1,5 mil. lei nu au fost justificate prin calculele respective.*

- *Cheltuielile pentru realizarea a 2 proiecte în sumă de 3,3 mil. lei au fost alocate și raportate ca cheltuieli pentru “Lucrări de cercetări științifice”, deși acestea s-au cheltuit pentru “Reparații și procurări de fonduri fixe”, astfel fiind denaturat Raportul privind executarea bugetului entității din contul cheltuielilor de bază la 31.12.2008.*

- *La 5 instituții cheltuielile efectuate în anul 2008 pentru reparația capitală a clădirilor și procurarea fondurilor fixe în sumă totală de 5,4 mil. lei nu au fost atribuite la majorarea valorii de bilanț a fondurilor fixe, astfel denaturându-se cu suma respectivă rapoartele financiare.*

- *La 9 instituții beneficiare de mijloace pentru sfera științei și inovării managementul achizițiilor publice a fost afectat de unele nereguli, care au impact negativ asupra efectuării unor procurări de bunuri și servicii în condiții de economicitate.*

- *Contractarea serviciilor și lucrărilor s-a efectuat cu nerespectarea cadrului legal și a clauzelor contractuale, fiind dezafectate de către 3 instituții în circuitul operatorilor economici mijloace bugetare în sumă de 2,1 mil. lei, formându-se datorii debitoare nejustificate.*

- *Planificarea și utilizarea mijloacelor bugetare de către 2 entități nu s-au efectuat și raportat în aspectul proiectelor, potrivit bugetului aprobat prin Acordul de parteneriat și devizelor de cheltuieli aprobate, astfel fiind admise procurări de utilaje din mai multe proiecte în valoare de 546,7 mii lei, procurări de utilaje neplanificate în valoare de 337,9 mii lei, precum și neprocurarea utilajelor planificate în valoare de 131,5 mii lei.*

- *Verificările de specialitate și estimările mijloacelor tehnice efectuate la Î.S. Centrul Științific și de Producere “Tehnologii Informaționale și Sisteme” s-au soldat cu următoarea încheiere: “15 calculatoare în valoare de 108,8 mii lei, conform facturilor prezentate, nu au putut fi identificate, materialele respective fiind remise Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției”.*

- *AȘM nu a elaborat indicatori de evaluare a rezultatelor științifice, precum și a performanțelor realizate în aspectul proiectelor de cercetări științifice.*

3. Constatări, concluzii și recomandări

3.1. Cu privire la proiectele în domeniul științei și inovării

- Conform Acordului de parteneriat între Guvern și AȘM pe anii 2005-2008, au fost aprobate 601 proiecte, pentru care, în anul 2008, au fost alocate mijloace financiare în sumă de 256,4 mil.lei, inclusiv 86,6 mil.lei – pentru cercetări științifice fundamentale, și 169,8 mil.lei – pentru cercetări științifice aplicate.

- Din totalul de proiecte aprobate, 174 de proiecte în sumă de 35,1 mil.lei aveau termenul de realizare în anul 2008, iar 427 de proiecte – trecătoare în anii 2009-2012. Structura proiectelor de cercetări științifice finalizate în anul 2008 se prezintă în Diagrama nr.1.

Diagrama nr.1

Sursă: Acordul de parteneriat și Raportul privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază la 01.01.2009

- Cu toate că atribuțiile principale ale Consiliului științific al organizației din sfera științei și inovării, reglementate în art.143 alin.b) din Codul nr.259-XV, constau în organizarea evaluării rezultatelor activității desfășurate de fiecare cercetător științific, iar pct.2 “Originalitatea investigațiilor” al cap.III “Descrierea proiectului din cadrul programelor de stat, instituționale, de inovare și transfer tehnologic și a proiectelor independente (granturi)”, din cererea de proiect, aprobată prin Acordul de parteneriat, reglementează impactul economic și științific al rezultatelor obținute, precum și formele de implementare a acestora, AȘM nu a stabilit indicatori de evaluare a rezultatelor științifice.

***Concluzii:** AȘM nu a elaborat indicatori de evaluare a rezultatelor științifice în aspectul proiectelor, pentru a realiza și promova pe piață rezultatele activităților de cercetări științifice.*

Recomandări CSȘDT al AȘM:

- 1. Să elaboreze indicatori de evaluare a rezultatelor științifice, precum și a performanțelor realizate în aspectul proiectelor de cercetări științifice.*

3.2. Privind cheltuielile la componenta de bază și componenta “Mijloace speciale” ale CSȘDT al AȘM

- CSȘDT al AȘM, nerespectând prevederile art.19 din Legea contabilității⁵, ale pct.10 și pct.14 din Instrucțiunea aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.85 din 09.10.1996⁶, a raportat depășirea cu 1,8 mil.lei a limitelor de cheltuieli administrative, datorită atribuirii neregulamentare a cheltuielilor la articolul “Reparații capitale”, acestea urmând a fi reflectate la grupa de cheltuieli “Operațiuni centralizate”.

⁵ Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007 (în continuare – Legea nr.113-XVI).

⁶ Instrucțiunea “Cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice”, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.85 din 09.10.1996 (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Instrucțiunea nr.85 din 09.10.1996).

- În Raportul privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază la 01.01.2009 al CSȘDT al AȘM, datoria în sumă de 412,1 mii lei a fost înregistrată eronat

la grupa “Organe administrative”, articolul “Retribuirea muncii”, urmînd a fi distribuită la alte grupe de cheltuieli.

• Materialele de construcție în valoare de 125,6 mii lei, obținute în rezultatul demolării unei clădiri, nu au fost atribuite la contul “Venituri din mijloace speciale”; datorii debitoare în sumă de 286,6 mii lei și datorii creditoare – de 637,5 mii lei au fost reflectate eronat față de furnizorul de energie electrică, și nu față de consumatorii de energie electrică; n-a fost asigurată încontinuu întocmirea registrelor contabile, a bilanței de verificare a cărții mari și a rapoartelor financiare, iar contabilitatea n-a efectuat inventarierea elementelor contabile din ciclul contabil pe anul 2008, astfel nerespectîndu-se prevederile art.13, art.17, art.18 lit.e) și art.19 din Legea nr.113-XVI, precum și ale pct.10, pct.14, pct.18-pct.24 din Instrucțiunea nr.85 din 09.10.1996.

Concluzii: Cheltuielile în sumă de 1,8 mil.lei au fost reflectate în rapoartele financiare cu încălcarea Clasificației bugetare. Datoria creditoare în sumă de 412,1 mii lei a fost înregistrată eronat, ceea ce a influențat veridicitatea Raportului privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază la 01.01.2009, iar operațiunile economico-financiare s-au contabilizat și evidența contabilă s-a ținut nerespectîndu-se prevederile actelor legislative și normative, fără a fi efectuată și inventarierea elementelor contabile din ciclul contabil pe anul 2008.

Recomandări CSȘDT al AȘM:

2. Să rectifice atribuirea neregulamentară a cheltuielilor efective și datoriilor creditoare și să asigure inventarierea elementelor contabile în conformitate cu Legea nr.113-XVI.

3. Să asigure contabilizarea operațiunilor economice, precum și perfectarea documentelor primare și a registrelor contabile în conformitate cu actele legislative și normative.

3.3. Agenția de Stat pentru Inovare și Transfer Tehnologic (în continuare – ASITT)

• Mijloacele în sumă totală de 3,3 mil.lei, precizate pentru realizarea proiectelor “Crearea și dezvoltarea infrastructurii Parcului științifico-tehnologic «Academica»” și “Crearea și dezvoltarea infrastructurii Incubatorului de inovare «Inovatorul»”, au fost alocate și raportate la “Lucrări de cercetări științifice”, dar de fapt s-au cheltuit pentru “Reparații curente ale clădirilor și încăperilor” și “Procurarea de utilaj și consumabile durabile atribuite la categoria de fonduri fixe”, potrivit actelor de recepție a lucrărilor executate conform contractelor de finanțare, astfel denaturîndu-se datele din Raportul privind executarea bugetului ASITT din contul cheltuielilor de bază la 01.01.2009 și încălcîndu-se modul de grupare a cheltuielilor, prevăzut în Clasificația economică a cheltuielilor bugetare, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.91 din 20.10.2008⁷, conform conținutului lor economic real planificat și executat. ASITT nu a majorat costul de bilanț al fondurilor fixe cu volumul lucrărilor și procurărilor efectuate în sumă totală de 3,3 mil.lei.

⁷ Ordinul ministrului finanțelor nr.91 din 20.10.2008 “Privind clasificția bugetară” (cu modificările și completările ulterioare).

• Contrar prevederilor art.20(19) din Legea privind sistemul bugetar și procesul bugetar⁸, resursele financiare solicitate în sumă de 1,5 mil.lei pentru primul proiect au fost repartizate conform devizului de cheltuieli, care nu a avut la bază justificările cerințelor referitor la estimările preliminare ale limitelor de cheltuieli (fără estimarea costurilor cantitative și sumare pe unitate și fără întocmirea calculelor respective).

⁸ Legea nr.847-XIII din 24.05.1996 “Privind sistemul bugetar și procesul bugetar” (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Legea nr.847-XIII) .

• Nerespectîndu-se art.13 alin.(2) lit.d), art.23 alin.(6) din Legea nr.113-XVI, precum și pct.7, pct.10, pct.11 din Instrucțiunea nr.85 din 09.10.1996, n-a fost asigurată întocmirea și prezentarea oportună, completă și corectă a documentelor primare, registrelor contabile obligatorii, care servesc drept bază pentru întocmirea rapoartelor financiare în conformitate cu devizele de cheltuieli care au justificat întocmirea contractelor.

Concluzii: Cheltuielile în sumă de 3,3 mil. lei au fost reflectate în rapoartele financiare cu încălcarea Clasificației bugetare, iar mijloacele în sumă de 1,5 mil. lei, contractate în baza devizului de cheltuieli, nu au fost justificate prin calculele respective. Volumul lucrărilor și procurărilor efectuate nu a fost atribuit în evidența contabilă a ASITT la majorarea costului de bilanț al fondurilor fixe.

Recomandări ASITT:

4. Să asigure elaborarea rapoartelor financiare, devizelor de cheltuieli și efectuarea operațiunilor economico-financiare în corespundere cu prevederile legale, precum și să întreprindă măsuri pentru înregistrarea în evidență a bunurilor transmise în gestiune și capitalizarea lucrărilor și procurărilor efectuate.

5. Să asigure respectarea normelor contabile în ce privește perfectarea documentelor primare care stau la baza elaborării registrelor contabile și întocmirii rapoartelor financiare.

Recomandări CSȘDT al AȘM:

6. Să aplice modul de repartizare și precizare a cuantumului mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat pentru finanțarea sferei științei și inovării în conformitate cu prevederile legale.

3.4. IMSP Institutul de Ftiziopneumologie “Chiril Draganiuc” (în continuare – IMSP IF)

- În aspectul proiectelor din sfera științei și inovării, ponderea cheltuielilor pentru retribuirea muncii a variat de la 24,4% până la 69,6% în volumul total al mijloacelor utilizate la salarizare. La acordarea de premii angajaților a fost depășită cu suma de 337,7 mii lei limita contractată de 149,5 mii lei, în baza devizelor de cheltuieli, astfel nerespectându-se art.14 din Legea nr.254-XVI și pct.7 din Instrucțiunea nr.85 din 09.10.1996.

- Soldurile alocațiilor bugetare neutilizate la finele lunii de gestiune la contul bancar, pe parcursul anului 2008, s-au menținut periodic în mărime de la 385,8 mii lei până la 1401,4 mii lei, fapt ce sporește riscul utilizării neconforme a mijloacelor bugetare din soldurile pe diferite proiecte.

Concluzii: Cheltuielile de salarizare s-au executat cu nerespectarea prevederilor contractuale. Soldurile alocațiilor bugetare neutilizate la finele lunii de gestiune la contul bancar s-au menținut periodic, fapt ce sporește riscul utilizării neconforme a mijloacelor bugetare din soldurile pe diferite proiecte.

Recomandări IMSP IF:

7. Să asigure executarea cheltuielilor în conformitate cu cadrul legal și limitele contractate în aspectul proiectelor.

8. Să contracteze alocațiile bugetare pentru achiziționarea echipamentului științific în corespundere cu prevederile legale.

3.5. IMSP Institutul de Cardiologie

- Din alocațiile destinate pentru știință și inovare, partea preponderentă de 65,4% (2050,9 mii lei) revin cheltuielilor pentru retribuirea muncii. Personalul angajat a beneficiat de sporuri la salariul de funcție, acordate în baza Hotărârii Guvernului nr.47 din 12.01.2007⁹, în mărimi nelimitate, depășind limitele contractate cu 218,6 mii lei, prin ce nu s-au respectat prevederile art.14 din Legea nr.254-XVI și pct.7 din Instrucțiunea nr.85 din 09.10.1996.

⁹ Hotărârea Guvernului nr.47 din 12.01.2007 “Cu privire la salarizarea angajaților organizațiilor de drept public din sfera științei și inovării, finanțate de la bugetul de stat” (cu modificările și completările ulterioare).

- Executarea cu unele abateri a cheltuielilor la plata salariilor a fost condiționată și de faptul că pct.8 și pct.15 din Hotărârea Guvernului nr.47 din 12.01.2007 reglementează mărimea sporurilor la salariile de funcție și mărimea maximă lunară a premiilor de 50% doar conducătorilor organizațiilor de drept public din sfera științei și inovării, în timp ce pentru celelalte categorii de personal sporurile la salariile de funcție și mărimea maximă a premiilor lunare nu sînt plafonate.

Concluzii: Cheltuielile de salarizare s-au executat cu nerespectarea prevederilor contractuale. Reglementările din Hotărârea Guvernului nr.47 din 12.01.2007 au determinat, în unele cazuri, utilizarea neeficientă a alocațiilor bugetare.

Recomandări IMSP Institutul de Cardiologie:

9. Să asigure executarea cheltuielilor în conformitate cu cadrul legal și limitele contractate și să estimeze real cheltuielile în aspectul proiectelor.

Recomandări CSȘDT al AȘM:

10. Să examineze oportunitatea privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.47 din 12.01.2007 în aspectul stabilirii plafoanelor de stimulare a tuturor categoriilor de personal din sfera științei și inovării, pentru a asigura utilizarea eficientă și în limitele prevăzute a alocațiilor bugetare, înaintînd Guvernului propuneri în modul stabilit.

3.6. IMSP Institutul de Cercetări Științifice în Domeniul Ocrotirii Sănătății Mamei și Copilului (în continuare – IMSP ICȘDOSM și C)

• Nerespectîndu-se prevederile pct.77 din Regulamentul privind finanțarea activităților în sfera științei și inovării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.80 din 28.01.2005, a fost achiziționată sistemul computerizat Dyno-Compact la prețul de 510,0 mii lei, sau cu 251,2 mii lei peste limita prevăzută în contractul de finanțare a proiectului respectiv, diferența în sumă de 258,8 mii lei fiind utilizată pentru achitarea mijloacelor acumulate din cadrul altor proiecte. Costul procurării a fost repartizat și inclus în diferite rapoarte financiare.

• La finele fiecărei luni de gestiune entitatea a dispus în contul bancar de solduri neutilizate, formate din alocații bugetare, care s-au menținut periodic în mărime medie de 570,4 mii lei.

Concluzii: La procurarea mijloacelor fixe nu s-a ținut cont de devizele de cheltuieli aprobate, în rezultatul cărui fapt volumul achiziției de 510,0 mii lei a depășit cu 251,2 mii lei limita contractului de finanțare, iar cheltuielile real executate n-au fost raportate în aspectul proiectelor. Acumularea soldurilor la contul bancar sporește riscul achizițiilor cu depășirea limitelor contractate pe diferite proiecte.

Recomandări IMSP ICȘDOSM și C:

11. Cheltuielile pentru procurările de mijloace fixe să se execute în conformitate cu prevederile și limitele din devizele de cheltuieli, în aspectul proiectelor aprobate.

Recomandări CSȘDT al AȘM:

12. Să revadă modalitatea planificării procurărilor de utilaje costisitoare necesare pentru cercetări științifice în cazul proiectelor similare.

3.7. Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Preventivă (în continuare – CNȘPMP)

• Partea preponderentă de 71,9% a cheltuielilor efective în volumul total al alocațiilor bugetare destinate sferei științei și inovării revine retribuirii muncii.

• AȘM a aprobat CNȘPMP, pentru “Știință și inovare”, 134,5 unități de funcții, din care ocupate – 92,5 unități, inclusiv personal de profil – 42 de unități (31,2%), pînă la finele anului de gestiune fiind înregistrate 50,76 unități vacante.

• Economii formate la fondul de remunerare a muncii în sumă de 634,4 mii lei, prevăzut de către entitate în aspectul proiectelor de cercetări științifice, dar nerealizat, precum și economiile de la funcțiile vacante (în medie, 46 de unități pe tot parcursul anului), formate pe o perioadă mai mare de 2 săptămîni, în contradicție cu prevederile pct.16 din Hotărârea Guvernului nr.47 din 12.01.2007, au fost cheltuite la plata salariilor angajaților CNȘPMP.

• Pentru personalul angajat în funcțiile cumulate (economist, contabil-șef, serviciul juridic și serviciul personal) au fost stabilite sporuri și suplimente pînă la 175% la salariul de funcție, stabilit prin cumul, fapt care a determinat remunerarea excesivă a categoriilor respective de personal. Contabilul-șef și economistul au beneficiat, în anul 2008, de diferite plăți salariale din diferite surse bugetare în sumă de 234,5 mii lei.

- Din economiile formate la grupa principală “Știință și inovare”, pentru lunile februarie și mai ale anului 2008 s-au plătit premii la 208 și, respectiv, la 177 de colaboratori din cadrul CNȘPMP, real fiind angajate în domeniul științei 92,5 persoane.

- Utilizarea mijloacelor bugetare a fost raportată potrivit planului de finanțare aprobat, dar nu în corespundere cu volumul alocațiilor aprobate în Acordul de parteneriat în aspectul proiectelor de cercetări științifice, angajamentelor și plăților efectuate în cadrul fiecărui proiect, prin ce nu s-au respectat prevederile art.13 alin.(2), art.27 alin.(5) din Legea nr.113-XVI și pct.1, pct.2 din Instrucțiunea nr.85 din 09.10.1996.

Concluzii: *Se atestă menținerea exagerată a statelor de personal și a fondului de salarizare în aspectul proiectelor din sfera științei și inovării, fapt ce a dus la formarea surplusurilor de mijloace bugetare în sumă de 634,4 mii lei, cheltuite cu încălcarea prevederilor legale. Neregulamentar au fost utilizate economiile formate din contul funcțiilor vacante pe o perioadă mai mare de două săptămâni.*

Recomandări CNȘPMP:

13. *Să evalueze și să ajusteze organigrama și structura personalului din sfera științei, precum și să asigure menținerea și dezvoltarea celor mai adecvate modalități de alegere corectă a procedurii de recrutare a personalului științific.*

14. *Să asigure executarea și raportarea cheltuielilor în conformitate cu cadrul legal și să excludă pe viitor stimularea angajaților din contul economiilor fondului de salarizare, formate neregulamentar.*

Recomandări CSȘDT al AȘM:

15. *Să revizuiască organigrama și structura personalului din sfera științei, precum și să examineze gradul de responsabilitate a persoanelor vinovate de achitarea plăților neregulamentare din fondul de salarizare.*

3.8. Enciclopedia Moldovei

- Datele din Raportul privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază la situația din 01.01.2009 au fost denaturate, comparativ cu cele din evidența contabilă, la alocații precizate – cu 34,5 mii lei, iar la cheltuieli efective – cu 165,4 mii lei.

- Nerespectându-se pct.8 și pct.16 din Hotărîrea Guvernului nr.47 din 12.01.2007, precum și Hotărîrea Guvernului nr.759 din 24.06.2008, unor cercetători științifici, lucrători auxiliari și angajați netitulari le-au fost stabilite și achitate plăți la salariile de funcție în sumă totală de 470,6 mii lei, inclusiv 323,8 mii lei – sporuri lunare cu depășirea plafonului stabilit, 77,5 mii lei – ajutoare materiale și 69,3 mii lei – recalculări ale sporurilor lunare suplimentare acordate personalului de conducere în cuantum de 1,5 salarii de funcție, mijloace care de fapt urmau a fi economisite.

- Pentru anul 2008, la compartimentul “Onorarii” au fost precizate alocații în sumă totală de 600,0 mii lei. Cu toate că Hotărîrea Guvernului nr.641 din 12.07.2001¹⁰ prevede tariful minim de 90,0 lei al unei coli de autor pentru articolele din enciclopedii și dicționare enciclopedice, directorul a emis un ordin, prin care a stabilit onorariul pentru o coală de autor de la 4,5 mii lei pînă la 6,0 mii lei. Onorariile pentru o coală de autor au fost achitate la suma maximă.

¹⁰ Hotărîrea Guvernului nr.641 din 12.07.2001 “Despre tarifele minime ale remunerației de autor” (cu modificările și completările ulterioare).

- Membrii Grupului de lucru pentru achiziții, pînă la momentul deschiderii ofertelor, în toate cazurile n-au semnat declarații de confidențialitate și imparțialitate; nu a fost publicat în Buletinul achizițiilor publice un anunț de intenție privind achizițiile publice; în invitațiile expediate operatorilor economici nu s-au specificat caracteristicile tehnice, documentele de calificare ale ofertanților și criteriile de evaluare a ofertelor; unele dări de seamă privind procedura de achiziție au fost înregistrate cu întârzieri la Agenția Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Umanitare (în continuare – ARMAPAU); la achiziția mobilierului prin cererea ofertelor de prețuri, entitatea nu a publicat anticipat un anunț de participare în Buletinul

achizițiilor publice și pe *pagina web* a ARMAPAU, precum și n-a fost depusă garanția de executare a contractului potrivit documentelor de licitație la achiziționarea serviciilor poligrafice, astfel nerespectându-se art.14 alin.(3); art.16 alin.(1) și alin.(3); art.19 alin.(1); art.27 alin.(1); art.42 alin.(8); art.54 alin.(5) și art.70 alin.(1) din Legea privind achizițiile publice¹¹, pct.9 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1380 din 10.12.2007¹² și pct.7, pct.9, pct.10 și pct.14 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.245 din 04.03.2008¹³.

¹¹ Legea nr.96-XVI din 13.04.2007 “Privind achizițiile publice” (cu modificările ulterioare; în continuare – Legea nr.96-XVI).

¹² Hotărârea Guvernului nr.1380 din 10.12.2007 “Privind aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru pentru achiziții”.

¹³ Regulamentul cu privire la achiziția bunurilor și serviciilor prin cererea ofertelor de prețuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.245 din 04.03.2008 (în continuare – Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.245 din 04.03.2008).

• La 27.10.2008, Enciclopedia Moldovei și Î.S. “Tipografia Centrală” (c/f 1003600105901) au încheiat un contract în sumă de 994,0 mii lei, prin care ultima și-a luat angajamentul să editeze volumul “Enciclopedia Moldovei. Republica Moldova” în 7,0 mii de exemplare. Clauzele contractuale nu s-au respectat, iar mijloacele bugetare timp de 8 luni au fost dezafectate în folosul operatorului economic, fără a fi primită marfa. La momentul efectuării auditului (30.07.2009), beneficiarul nu prezentase enciclopedia pentru editare, un caz similar fiind înregistrat și la contractarea lucrărilor de reparație.

• Cheltuielile pentru “Lucrările de reparație curentă” în sumă totală de 614,0 mii lei, reflectate la articolul “Reparații curente”, au fost considerate drept consumuri ale perioadei, fără a fi atribuite la majorarea valorii de bilanț a clădirii, în conformitate cu prevederile pct.46 alin.(5) din Instrucțiunea nr.85 din 09.10.1996 și pct.3.4. din Ordinul ministrului finanțelor nr.8 din 24.01.2008¹⁴. De menționat că reparațiile au fost efectuate la etajul 2 în clădirea AȘM, unde este amplasată Administrația AȘM, în timp ce Enciclopedia Moldovei este amplasată la etajul 5 în aceeași clădire.

¹⁴ Ordinul ministrului finanțelor nr.8 din 24.01.2008 “Cu privire la aprobarea modului de finanțare a investițiilor și reparațiilor capitale prevăzute în bugetul de stat pe anul 2008”.

Concluzii: *Raportul privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază la situația din 01.01.2009 a fost denaturat la planul precizat cu 34,5 mii lei și la cheltuieli efective – cu 165,4 mii lei. Sporurile și ajutoarele materiale pentru salariați s-au stabilit și achitat cu încălcarea actelor legislative, admițându-se depășiri în sumă totală de 470,6 mii lei. La organizarea achizițiilor publice nu s-a ținut cont de prevederile actelor legislative și normative care reglementează acest domeniu. Contractarea serviciilor editoriale și lucrărilor de reparație s-a efectuat cu nerespectarea cadrului legal, fiind dezafectate mijloace bugetare în circuitul operatorilor economici, ca urmare formându-se datorii debitoare nejustificate.*

Recomandări Enciclopediei Moldovei:

16. Să respecte cadrul legal la întocmirea Raportului privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază, precum și la remunerarea personalului angajat în organizațiile de drept public din sfera științei și inovării, finanțate de la bugetul de stat.

17. Să respecte cu strictețe prevederile actelor legislative și normative în domeniul achizițiilor publice, precum și clauzele contractuale la achiziționarea mărfurilor, lucrărilor și serviciilor.

Recomandări CSȘDT al AȘM:

18. Să examineze gradul de responsabilitate a persoanelor vinovate de denaturarea Raportului financiar, admiterea plăților neregulate și dezafectarea mijloacelor financiare în folosul operatorilor economici.

3.9. Institutul de Istorie, Stat și Drept al AȘM (în continuare – IISD AȘM)

- Cheltuielile de casă și cele efective aferente reparațiilor capitale, reflectate în Raportul privind executarea bugetului din contul cheltuielilor de bază al IISD AȘM la situația din 01.01.2009, au fost denaturate cu 190,0 mii lei, datorită reflectării lor la articolul “Reparația curentă a încăperilor”.

- Raportul financiar al IISD AȘM a fost denaturat cu suma de 71,2 mii lei, în urma diminuării cheltuielilor executate la articolul “Procurarea mijloacelor fixe” și nereflectării în evidența contabilă a unor cheltuieli legate de desfășurarea conferințelor, astfel eludându-se prevederile art.17 din Legea nr.113-XVI.

- Unor angajați le-au fost achitate sporuri la salariul de funcție și premii în sumă totală de 42,6 mii lei fără acordul organului ierarhic superior și peste limitele stabilite, prin ce nu s-au respectat prevederile art.29 alin.(7) din Legea cu privire la salarizarea în sectorul bugetar¹⁵ și art.16 din Hotărârea Guvernului nr.47 din 12.01.2007.

¹⁵ Legea nr.355-XVI din 23.12.2005 “Cu privire la salarizarea în sectorul bugetar” (cu modificările și completările ulterioare).

- N-au fost întocmite dosarele achizițiilor publice; s-a admis divizarea achizițiilor prin contracte separate la prestarea serviciilor în sumă totală de 233,2 mii lei, evitându-se procedura de achiziție prin licitație publică, iar contractele au fost înregistrate la Trezorerie după demararea lucrărilor, fapt ce contravine art.19, art.32, art.54 alin.(5) și art.69 alin.(1) din Legea nr.96-XVI, precum și pct.5 și pct.8 lit.p) din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1380 din 10.12.2007.

- IISD AȘM a efectuat cheltuieli de reparație în sumă mai mare de 100,0 mii lei, fără documentația de proiect, aprobată și expertizată în modul stabilit, și a acceptat includerea de către antreprenor în actele de recepție a unor cheltuieli neprevăzute în actele normative, majorând nesemnificativ cheltuielile de reparație curentă a încăperilor, prin ce nu s-au respectat prevederile art.13 alin.(1) și alin.(2) din Legea privind calitatea în construcții¹⁶.

¹⁶ Legea nr.721-XIII din 02.02.1996 “Privind calitatea în construcții” (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Legea nr.721-XIII).

- Cu derogare de la prevederile pct.147 din Instrucțiunea nr.85 din 09.10.1996 și pct.10 din Normele aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.764 din 25.11.1992¹⁷, IISD AȘM a eliberat din casă numerar în sumă totală de 37,2 mii lei, pentru deplasări în interes de serviciu, fără restituirea datoriilor la achitarea avansului anterior de 31,2 mii lei. Entitatea n-a elaborat o politică de contabilitate în corespundere cu cadrul legal.

¹⁷ Hotărârea Guvernului nr.764 din 25.11.1992 “Privind aprobarea Normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova” (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Normele aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.764).

Concluzii: Unele cheltuieli au fost executate și reflectate în evidența contabilă cu încălcarea cadrului legal, denaturându-se și datele din rapoartele financiare. Au fost calculate și achitate sporuri la salariu, premii și ajutoare materiale, precum și s-au efectuat achiziții de mărfuri, lucrări și servicii cu încălcarea prevederilor actelor legislative. Decontările cu titularii de avans s-au efectuat contrar normelor aprobate. N-a fost asigurată ținerea evidenței contabile și elaborată politica de contabilitate a IISD AȘM în corespundere cu cadrul legal.

Recomandări IISD AȘM:

19. Să asigure executarea cheltuielilor în limitele precizate și să examineze cazurile de remunerare neregulamentară a angajaților, în vederea asigurării respectării cadrului legal.

20. Să respecte cadrul legal la efectuarea achizițiilor publice, lucrărilor de reparație, precum și a decontărilor cu titularii de avans.

21. Să organizeze și să țină evidența contabilă în conformitate cu Legea nr.113-XVI, precum și să reflecte corect operațiunile în baza documentelor justificative, cu excluderea diminuărilor și denaturărilor din rapoartele financiare. Să-și elaboreze politica de contabilitate.

3.10. Institutul de Microbiologie și Biotehnologie (în continuare – IMB AȘM)

• La unele articole de cheltuieli au fost admise depășiri în sumă de 87,8 mii lei, fără a se ține cont de faptul că pct.4.2.3. din Regulamentul aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.2 din 03.01.2007¹⁸ prevede că cheltuielile, pe parcursul anului bugetar, se efectuează în limita alocațiilor aprobate în devizele de cheltuieli și planurilor de finanțare.

¹⁸ Regulamentul privind statutul, drepturile și obligațiunile executorilor de buget, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.2 din 03.01.2007.

• Regulamentul cu privire la premiarea și acordarea de ajutor material angajaților de la IMB AȘM nu a fost aprobat de către CSSDT al AȘM, fiind acordate neregulamentar premii și ajutoare materiale în sumă totală de 41,9 mii lei, prin ce nu s-au respectat pct.15 și pct.16 din Hotărârea Guvernului nr.47 din 12.01.2007.

• Verificările asupra respectării cadrului normativ al achizițiilor publice au constatat că în ordinul de creare a Grupului de lucru pentru achiziții n-au fost stabilite funcțiile fiecărui membru al acestuia, necesare spre a fi exercitate în cadrul procedurii de achiziție publică; pînă la momentul deschiderii ofertelor membrii Grupului de lucru pentru achiziții n-au semnat declarațiile de confidențialitate și imparțialitate pentru achizițiile efectuate; nu s-au întocmit procese-verbale de deschidere a ofertelor; câștigătorii procedurii de achiziție, la semnarea a patru contracte de achiziție a utilajului, inventarului și serviciilor în sumă de 1,9 mil.lei, n-au prezentat garanțiile pentru buna executare a contractelor și nu au întocmit dosarele pentru fiecare procedură de achiziție publică, conform reglementărilor legale, astfel nerespectîndu-se art.13 alin.(1) lit.b), art.14 alin.(3), art.42 alin.(8) din Legea nr.96-XVI, pct.5, pct.8 lit.h), pct.9 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1380 din 10.12.2007 și pct.6 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.9 din 17.01.2008¹⁹.

¹⁹ Hotărârea Guvernului nr.9 din 17.01.2008 “Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la întocmirea și păstrarea dosarului achiziției publice”.

• Nu toate întreprinderile debitoare au confirmat soldurile creanțelor pentru asigurarea veridicității și autenticității datelor contabilității și rapoartelor financiare conform prevederilor pct.98 din Regulamentul aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.27 din 28.04.2004²⁰.

²⁰ Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.27 din 28.04.2004.

Concluzii: Nu s-au respectat normele stabilite la remunerarea muncii, iar Regulamentele privind acordarea ajutorului material și premiarea personalului n-au fost ajustate la condițiile stabilite de Hotărârea Guvernului nr.47 din 12.01.2007. Nu s-a respectat legislația în domeniul achizițiilor publice, lipsește instruirea specială a Grupului de lucru pentru achiziții și nu este asigurat un echilibru între sarcini și responsabilități, precum și controlul ierarhic asupra responsabilităților și activităților efectuate.

Recomandări IMB AȘM:

22. Să respecte cerințele Regulamentului privind statutul, drepturile și obligațiunile executorilor de buget, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.2 din 03.01.2007, precum și să conformeze la prevederile Hotărârii Guvernului nr.47 din 12.01.2007 și să aprobe Regulamentul cu privire la premiere.

23. Să elaboreze și să aprobe un nou regulament care ar reglementa exhaustiv modul de utilizare a mijloacelor pentru acordarea ajutorului material.

24. Să asigure respectarea cadrului normativ privind achizițiile publice și prevederile regulamentare referitor la inventarierea creanțelor și datoriiilor.

3.11. Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie “N.Testemițanu” (în continuare – USMF)

- USMF a planificat și, respectiv, a executat alocațiile financiare destinate achiziționării de echipament științific, acoperirii cheltuielilor de perfecționare și instruire, cooperării tehnico-științifice etc. în sumă totală de 2457,8 mii lei, sau la nivelul mediu de 25,2%. Prevederile pct.29 din Regulamentul privind finanțarea activităților din sfera științei și inovării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.80 din 28.01.2005, stipulează planificarea și executarea a cel puțin 20% din volumul total de alocații financiare destinate programelor instituționale, care au constituit 2994,6 mii lei. Totodată, în aspectul Clasificației bugetare, situația acestei prevederi se prezintă în felul următor: “Programe instituționale fundamentale” – în sumă de 298,5 mii lei, sau la nivel de 10%; “Programe instituționale aplicate” – 867,6 mii lei, sau 19,6%; Biblioteca științifică – 1057,2 mii lei, sau 53,3%; mijloace speciale – 234,1 mii lei, sau 64,0%. Mijloacele bugetare destinate procurărilor de echipament științific s-au planificat și utilizat cu încălcarea actelor normative, fără a se ține cont de devizele de cheltuieli aprobate, astfel admițându-se procurări de utilaje din mai multe proiecte în valoare 287,9 mii lei; procurarea utilajelor neplanificate în valoare de 337,9 mii lei și neprocurarea utilajelor planificate în valoare de 131,5 mii lei.

- Întru susținerea pregătirii cadrelor științifice prin doctorat și postdoctorat, pentru anul 2008 au fost aprobate mijloace din toate sursele în sumă de 2201,1 mii lei. În anul de referință au absolvit studiile de doctorat 44 de persoane, iar 2 persoane – studiile de postdoctorat.

Concluzii: *USMF a planificat și, respectiv, a utilizat alocații bugetare pentru perfecționare și instruire, cooperarea tehnico-științifică din cadrul “Programelor instituționale fundamentale” la nivel de 10%, față de cuantumul stabilit de 20% din volumul total. Mijloacele bugetare destinate procurărilor de echipament științific s-au planificat și utilizat cu încălcarea actelor normative, fără a se ține cont de devizele de cheltuieli aprobate, fiind admise procurări ale utilajelor din mai multe proiecte; procurarea utilajelor neplanificate și neprocurarea utilajelor planificate.*

Recomandări USMF:

25. *Să planifice și să utilizeze mijloacele financiare ținând cont de prevederile regulamentare în vigoare.*

Recomandări CSȘDT al AȘM:

26. *Să revadă modalitatea planificării procurării utilajelor costisitoare necesare cercetărilor științifice în cazul proiectelor compatibile.*

27. *Să se determine, în aspectul clarității modului de planificare a mijloacelor destinate achiziționării de echipament științific, acoperirea cheltuielilor de perfecționare și instruire, cooperarea tehnico-științifică etc. în aspectul tipurilor de cercetări științifice.*

3.12. Universitatea de Stat din Moldova (în continuare – USM)

- Departamentul Cercetare și Inovare, în anul 2008, urma să finalizeze 10 proiecte din cadrul Programelor de stat, termenul final de prezentare a lucrărilor, conform contractelor de finanțare dintre AȘM și USM, fiind 31.12.2008. De fapt, potrivit actelor de recepție a lucrărilor efectuate, până la termenul indicat au fost prezentate 7 lucrări, iar 3 – cu întârziere de 1-3 luni.

- Rapoartele științifice finalizate și prezentate AȘM nu au fost vizate și recenzate de către ultima, pentru confirmarea faptului că lucrarea științifică este calitativă și obiectivele propuse au fost realizate, iar pentru lucrările științifice finalizate nu au fost elaborate recomandări privind utilizarea rezultatelor investigațiilor și nu s-a contribuit la implementarea lor în economia națională, conform art.128, lit.d) din Codul nr.259-XV.

- Pe parcursul anului 2008 au fost achitate ajutoare materiale și premii în baza unui regulament care n-a fost aprobat de CSȘDT al AȘM, potrivit pct.15 din Hotărârea Guvernului nr.47 din 12.01.2007, și, respectiv, s-au efectuat plăți sub formă de premii, suplimente și ajutoare materiale în sumă de 54,5 mii lei unor angajați care nu au fost antrenați direct în proiectele științifice.

- Verificarea achizițiilor publice efectuate a constatat că membrii Grupului de lucru pentru achiziții nu au semnat pînă la momentul deschiderii ofertelor declarațiile de confidențialitate și imparțialitate, prin ce nu s-au respectat prevederile art.14 alin.(3) din Legea nr.96-XVI.

Concluzii: Unele rapoarte științifice privind lucrările finisate în anul 2008 au fost prezentate la AȘM cu întârziere de 1-3 luni, fără a fi vizate sau recenzate pentru confirmarea faptului că lucrarea respectivă a atins obiectivele propuse. USM nu a elaborat recomandări privind utilizarea rezultatelor investigațiilor și n-a contribuit la implementarea lor în economia națională. În baza unor ordine, au fost achitate premii, suplimente și ajutoare materiale unor persoane neantrenate direct în activitatea științifică. Grupul de lucru pentru achiziții n-a executat prevederile legale, neîntocmind și nesemnînd declarații de confidențialitate și imparțialitate pînă la deschiderea și examinarea ofertelor.

Recomandări USM:

28. Să conformeze actele interne privind acordarea premiilor, suplimentelor la salariile de funcție și ajutoarelor materiale la prevederile Hotărîrii Guvernului nr.47 din 12.01.2007.

29. Să asigure respectarea de către membrii Grupului de lucru pentru achiziții a prevederilor legale și regulamentare la efectuarea achizițiilor publice.

Recomandări CSȘDT al AȘM:

30. Să stabilească un mecanism pentru recenzarea tuturor lucrărilor științifice primite de la contractori.

3.13. Institutul de Filologie al Academiei de Științe a Moldovei (în continuare – IF AȘM)

- Mijloacele financiare în sumă de 29,8 mii lei, acumulate în rezultatul menținerii pe parcursul anului 2008 a funcției vacante de director al Centrului de Lingvistică, au fost utilizate în contradicție cu prevederile pct.15 alin.(6) din Hotărîrea Guvernului nr.47 din 12.01.2007, pentru achitarea sporurilor și adaosurilor la salarii altor angajați.

- Entitatea nu a elaborat, pentru anul 2008, planul anual și trimestrial de efectuare a achizițiilor publice, nu a stabilit funcțiile membrilor Grupului de lucru pentru achiziții, ofertele fiind examinate fără semnarea declarațiilor de confidențialitate și imparțialitate; achizițiile de echipament și accesorii electronice au fost divizate; nu s-au întocmit dosarele achizițiilor publice efectuate; nu au fost prezentate dări de seamă semestriale Agenției Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Umanitare, astfel nerespectîndu-se art.13 alin.(1), lit.b); art.14 alin.(3), art.32 alin.(1); art.69 alin.(1) din Legea nr.96-XVI; pct.5 din Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1380 din 10.12.2007 și pct.6 din Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.9 din 17.01.2008.

- Contabilitatea nu a asigurat reflectarea în evidența contabilă a entității a sumei de 10,1 mii lei, colectată în diferite valute ca taxe de publicare de la participanții la Colocviul internațional “Filologia modernă”, astfel încălcîndu-se prevederile art.13 alin.(2) lit.a), lit.d), lit.f) și lit.g) din Legea nr.113-XVI și ale pct.1, pct.12 și pct.22 din Normele aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.764 din 25.11.1992.

- Pe parcursul anului 2008, IF AȘM a contractat lucrări de reparație curentă în sumă totală de 213,3 mii lei, care au fost reflectate în Raportul privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază la situația din 01.01.2009, la compartimentul “Reparații curente”, deși pct.3.4. din Ordinul ministrului finanțelor nr.8 din 24.01.2008 stabilește că obiectivele în valoare de peste 100,0 mii lei nu pot fi atribuite la cheltuielile pentru “Reparații curente”. Prin urmare, aceste cheltuieli au fost considerate drept consumuri ale perioadei, astfel nerespectîndu-se pct.46 alin.(5) din Instrucțiunea nr.85 din 09.10.1996, care prevede că cheltuielile respective se atribuie la majorarea valorii de bilanț a clădirii.

- În anul 2008, contabilul-șef al IF AȘM a activat în baza unui contract de muncă cu termenul de valabilitate expirat.

Concluzii: Mijloacele financiare în sumă de 29,8 mii lei, acumulate în rezultatul menținerii funcției vacante de director al Centrului de Lingvistică, au fost cheltuite pentru achitarea sporurilor și adaosurilor la salariile de funcție altor angajați. Managementul

achizițiilor publice în cadrul IF AȘM este afectat de unele nereguli, care au impact negativ asupra efectuării unor procurări de bunuri și servicii în condiții de economicitate. Contabilitatea nu a asigurat înregistrarea în evidența contabilă a entității a sumei de 10,1mii lei, colectată ca taxe de publicare.

Recomandări IF AȘM:

31. Să asigure întreprinderea măsurilor în vederea respectării prevederilor legale la acordarea de premii și ajutoare materiale angajaților.

32. Să respecte cadrul legal la efectuarea achizițiilor publice și a operațiunilor de casă.

33. Să coordoneze cu Academia de Științe a Moldovei candidatura persoanei angajate pentru funcția de contabil-șef.

34. Să respecte Normele pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova.

3.14. Î.S. Centrul Științific și de Producere “Tehnologii Informaționale și Sisteme” (în continuare – Centrul “TIS”)

• În scopul realizării proiectelor în domeniul științei și inovării, Centrului “TIS” i-au fost transferate mijloace bugetare în sumă de 1823,2 mii lei, din care 216,6 mii lei au fost utilizate contrar destinației de la articolul “Procurarea fondurilor fixe” la articolul “Plata mărfurilor și serviciilor”, astfel nerespectându-se prevederile art.36 (35) alin.(3) din Legea nr.847-XIII, care specifică că alocațiile nu pot fi transferate pentru alte utilizări fără notificarea și aprobarea în modul stabilit.

• Nerespectându-se procedura de achiziții cu bani publici, în perioada anilor 2006-2007, Centrul “TIS” a achiziționat mărfuri și servicii în sumă de 558,0 mii lei, cu încălcarea prevederilor art.3 alin.(1) din Legea achiziției de mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile statului²¹ și pct.37 din Anexa nr.2 la Acordul de parteneriat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.80 din 28.01.2005.

²¹ Legea achiziției de mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile statului nr.1166-XIII din 30.04.1997. Abrogată la 27.10.2007, prin Legea nr.96-XVI din 13.04.2007.

• În cadrul auditului a fost inițiată verificarea tehnicii de calcul (16 computere, programe și alte accesorii) în valoare de 168,1 mii lei, la trei operatori economici, unul din ei fiind înregistrat de organele fiscale ca firmă “fantomă”. Contrar Planului de conturi contabile al activității economico-financiare a întreprinderilor, aprobat prin ordinul nr.174 din 25.12.1997²², tehnica de calcul (5 computere) în valoare de 59,2 mii lei a fost reflectată în evidența contabilă la contul 211 “Materiale”, deși acestea urmau a fi reflectate la contul 123 “Mijloace fixe”, astfel diminuându-se cu suma indicată valoarea mijloacelor fixe și datele reflectate în Raportul financiar pe anul 2006, corectările fiind efectuate ulterior.

²² Ordinul ministrului finanțelor nr.174 din 25.12.1997 “Cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a Standardelor Naționale de Contabilitate și Planului de conturi contabile al activității economico-financiare a întreprinderilor” (cu modificările și completările ulterioare).

• Verificările de specialitate și estimările mijloacelor tehnice efectuate de specialiști în TI din cadrul Ministerului Dezvoltării Informaționale, atrași de către Curtea de Conturi, s-au soldat cu următoarea încheiere: “15 calculatoare în sumă de 108,8 mii lei, conform facturilor prezentate, nu au putut fi identificate. Nu au fost transmise pentru verificare unele accesorii (UPS etc.) în sumă de 5,3 mii lei”. Materialele respective au fost remise Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.

• Administrația Centrului “TIS” a admis restanțe la achitarea salariilor angajaților pe lunile octombrie, noiembrie și decembrie 2008, care la 31.12.2008 constituiau 274,4 mii lei, astfel încălcându-se prevederile art.142 alin.(1) din Codul muncii.

Concluzii: Centrul “TIS” a utilizat contrar destinației suma de 216,6 mii lei de la articolul “Procurarea fondurilor fixe” la articolul “Plata mărfurilor și serviciilor”. Managementul

achizițiilor publice a fost afectat de nereguli, care au avut un impact negativ asupra efectuării unor procurări de bunuri și servicii în sumă de 558,0 mii lei, nefiind asigurată economicitatea. Verificările efectuate de specialiști în TI s-au soldat cu următoarea încheiere: “15 calculatoare în sumă de 108,8 mii lei, conform facturilor prezentate, nu au putut fi identificate și, respectiv, nu au fost transmise pentru verificare unele accesorii în sumă de 5,3 mii lei”. Valoarea mijloacelor fixe din Raportul financiar pe anul 2006 a fost diminuată cu suma de 59,2 mii lei. Au fost admise restanțe la achitarea salariilor angajaților, care la 31.12.2008 constituiau 274,4 mii lei, astfel nerespectându-se prevederile Codului muncii.

Recomandări Î.S. Institutul de Tehnică Agricolă “Mecagro”:

35. Să asigure utilizarea mijloacelor financiare obținute pentru realizarea proiectelor de stat din sfera științei și inovării în conformitate cu clauzele contractuale.

36. Să respecte cadrul legal la efectuarea achizițiilor publice și să monitorizeze executarea contractelor de achiziție.

37. Să lichideze într-un termen cât mai scurt posibil restanțele la achitarea salariilor angajaților entității.

3.15. Institutul de Ecologie și Geografie (în continuare – IEG)

- IEG a planificat și executat cheltuieli pentru achiziționarea de echipament științific, instruire, cooperare tehnico-științifică, expoziții, detașarea personalului pentru schimb de experiență în scopuri științifice, sau 15,4% din totalul alocațiilor, față de cel puțin 20% prevăzute de pct.29 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.80 din 28.01.2005.

- În Raportul privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază la situația din 01.01.2009, indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă în sumă de 17,6 mii lei n-au fost atribuite în aspectul Clasificației bugetare.

- N-au fost stabilite funcțiile pentru fiecare membru al Grupului de lucru pentru achiziții, care n-a întocmit declarații de confidențialitate și imparțialitate, n-a elaborat planurile anuale și trimestriale de efectuare a achizițiilor, prin ce s-au încălcat prevederile art.14 alin.(3) din Legea nr.96-XVI și pct.5, pct.7, pct.9 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1380 din 10.12.2007.

- În baza contractului nr.7 din 26.09.2008, IEG a achiziționat utilaj de laborator în valoare de 59,7 mii lei, fabricat în perioada anilor 1980-1990, fără a solicita documente ce confirmă calitatea mărfii livrate, achiziționând utilaj moral învechit.

- IEG a ratat dreptul de a obține venituri suplimentare de la implementarea rezultatului științific/invenției la componenta “Mijloace speciale”, potrivit contractului de finanțare încheiat între IEG, AȘM și S.A. Centrala Electrică cu Termoficare nr.1 din Chișinău (c/f 1002600048641), astfel nerespectându-se prevederile pct.48 din Regulamentul privind finanțarea activităților în sfera științei și inovării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.80 din 28.01.2005.

- Contrar prevederilor art.16 alin.(2) din Legea nr.113-XVI, AȘM, ca organ central de specialitate al administrației publice, n-a elaborat politica de contabilitate a IEG.

Concluzii: La planificarea și executarea cheltuielilor pentru achiziționarea echipamentului științific, IEG nu a respectat cadrul legal. Indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă, calculate în luna decembrie 2008, nu au fost reflectate în aspectul Clasificației bugetare. Contractul de realizare a proiectului de transfer tehnologic a fost încheiat în lipsa reglementării clauzelor ce ar asigura IEG cu venituri suplimentare. Conducerea nu și-a asumat responsabilitatea să asigure elaborarea cadrului normativ intern în domeniul achizițiilor publice în corespundere cu prevederile legale. N-au fost prezentate documentele ce confirmă calitatea utilajului de laborator procurat, de fapt fiind achiziționat utilaj învechit moral. IEG nu dispune de politica de contabilitate, după cum prevede cadrul legal.

Recomandări IEG:

38. Să asigure planificarea și executarea cheltuielilor în conformitate cu legislația în vigoare, precum și reflectarea corectă în aspectul Clasificației bugetare.

39. Să asigure exercitarea de către membrii Grupului de lucru pentru achiziții publice a prevederilor legale.

40. Să asigure întocmirea contractelor de finanțare în strictă conformitate cu cadrul legal.

Recomandări CSȘDT al AȘM:

41. Să asigure elaborarea și prezentarea spre aprobare Ministerului Finanțelor a politicii de contabilitate a IEG în conformitate cu legislația în vigoare.

3.16. Institutul de Geologie și Seismologie al Academiei de Științe a Moldovei (în continuare – IGS AȘM)

• IGS AȘM, nerespectând prevederile pct.15 și pct.16 din Hotărârea Guvernului nr.47 din 12.01.2007, a acordat unor angajați premii, sporuri, adaosuri și ajutoare materiale în sumă de 144,4 mii lei din contul economiilor fondului de salarizare formate de la menținerea funcțiilor vacante pe o perioadă nu mai mare de două săptămâni și nu a prezentat CSȘDT al AȘM, spre aprobare, Regulamentul de premiere a conducătorilor și cercetătorilor științifici.

• În Buletinul achizițiilor publice nu a fost publicat anunțul de intenție pentru procurarea utilajului tehnologic în valoare de 289,2 mii lei; membrii Grupului de lucru pentru achiziții nu au completat declarațiile de confidențialitate și imparțialitate și nu au asigurat integritatea dosarelor achizițiilor publice, astfel nerespectând prevederile art.19 alin.(1), art.14 alin.(3) din Legea nr.96-XVI, pct.6 și pct.9 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.9 din 17.01.2008. Contractarea de către IGS AȘM a utilajului tehnologic în valoare de 155,3 mii lei, prin atribuirea directă a contractului, a dus atât la îngrădirea concurenței, cât și la privarea de beneficiul serviciilor celui mai competitiv operator.

• Cheltuielile pentru reparația capitală a clădirilor IGS AȘM, efectuate în anul 2008 în sumă de 1047,6 mii lei, nu au fost atribuite la majorarea valorii de bilanț a clădirilor reparate, astfel fiind denaturată cu suma respectivă darea de seamă pe anul 2008.

• În anul 2008, din contul mijloacelor speciale au fost contractate proiecte fundamentale în sumă totală de 1240,4 mii lei și proiecte aplicative – de 120,0 mii lei, fără a fi nominalizați executorii de contracte, după cum prevede art.60 din Codul nr.259-XV.

• Au fost constatate divergențe între datele din cartea mare și Bilanțul executării bugetului la situația din 01.01.2008 în sumă totală de 38,2 mii lei și, respectiv, la situația din 01.01.2009 – în sumă totală de 8,6 mii lei, nefiind asigurată identitatea soldurilor pe conturile sintetice conform pct.23 din Instrucțiunea nr.85 din 09.10.1996.

• Evidența contabilă nu corespunde integral cerințelor din pct.20 și pct.24 ale Instrucțiunii nr.85 din 09.10.1996.

Concluzii: Achitarea premiilor, sporurilor, adaosurilor și ajutorului material nu s-a efectuat conform prevederilor legale. Unele proceduri de achiziție s-au executat cu nerespectarea prevederilor legale. În proiectele contractate din mijloace speciale nu sînt nominalizați executorii contractelor, fapt ce presupune riscuri la argumentarea din punct de vedere științific și financiar a mijloacelor financiare și umane contractate, precum și la monitorizarea transparenței acestor proiecte. Cheltuielile pentru reparația capitală a clădirii nu au fost reflectate în darea de seamă la majorarea valorii de bilanț a clădirilor. Evidența și înregistrările contabile nu întotdeauna s-au conformat la prevederile legale.

Recomandări IGS AȘM:

42. Să aprobe Regulamentul de premiere a conducătorilor și cercetătorilor științifici și să excludă pe viitor stimularea angajaților din contul economiilor fondului de salarizare formate în urma menținerii funcțiilor vacante pe o perioadă mai mare de două săptămâni.

43. Să asigure aplicarea principiului transparenței în procesul achizițiilor publice, cu întocmirea dosarelor achizițiilor publice, executate conform cadrului normativ.

44. Să stabilească executorii proiectelor științifice în cadrul contractelor încheiate din contul mijloacelor speciale.

45. Să reflecte în darea de seamă majorarea cu 1047,6 mii lei a valorii de bilanț a clădirilor supuse reparației capitale și să asigure ținerea evidenței contabile în conformitate cu prevederile legale.

3.17. Universitatea Tehnică a Moldovei (în continuare – UTM)

- În anul 2008, pentru știință și inovare au fost alocate 9,2 mil. lei, care s-au cheltuit pentru implementarea a 18 proiecte. Rezultatele activității UTM în domeniul științei și inovării, raportate AȘM, parțial au fost confirmate documentar, iar unele acte de implementare a cercetărilor științifice au fost întocmite după finalizarea auditului.

- UTM a achiziționat dintr-o singură sursă un generator de magneți permanenți la prețul de 31,9 mii lei, însă la procesul-verbal sînt anexate 3 oferte de prețuri, achiziția nefiind evaluată după metoda respectivă. A fost procurat un oscilator optic în valoare de 379,8 mii lei, însă operatorul economic l-a livrat cu 4 luni mai tîrziu, nerespectînd prevederile art.53 alin.(2) din Legea nr.847-XIII și pct.2.1. din contract, pentru ce nu au fost aplicate sancțiuni. Planurile anuale și trimestriale de efectuare a achizițiilor publice nu au fost întocmite; membrii Grupului de lucru pentru achiziții nu au semnat declarațiile de confidențialitate și imparțialitate; procesele-verbale de deschidere a ofertelor lipsesc, iar dosarele achizițiilor publice nu au fost întocmite, astfel nerespectîndu-se prevederile art.13, art.14 și art.32 din Legea nr.96-XVI și pct.5 din Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.9 din 17.01.2008.

- Evidența contabilă a cheltuielilor reale pentru știință și inovare la UTM nu se ține conform pct.179 din Instrucțiunea nr.85 din 09.10.1996, ceea ce tergiversează obținerea informației privind utilizarea mijloacelor financiare, iar cartea mare se ține în linii generale.

Concluzii: *Rezultatele activității UTM în domeniul științei și inovării, raportate de către AȘM, parțial au fost confirmate documentar. În anul 2008, achizițiile publice s-au efectuat cu abateri de la cadrul normativ existent, cauzate de lipsa unui sistem de proceduri specifice scrise și formalizate, care reglementează activitatea de achiziții, și de lipsa unui control intern. Modul de ținere a evidenței contabile tergiversează obținerea informației privind utilizarea mijloacelor financiare pe programe în domeniul științei și inovării.*

Recomandări UTM:

46. *Confirmarea documentară prin semnarea actelor de implementare a rezultatelor cercetărilor științifice efectuate în cadrul proiectelor de stat.*

47. *Grupul de lucru pentru achiziții să se conformeze cadrului normativ existent în domeniul achizițiilor publice; să organizeze controlul executării contractelor de achiziții și să stabilească persoana responsabilă de elaborarea planurilor anuale și trimestriale de efectuare a achizițiilor publice.*

48. *Să asigure ținerea evidenței contabile în conformitate cu cerințele Instrucțiunii nr.85 din 09.10.1996.*

3.18. Institutul de Matematică și Informatică al Academiei de Științe a Moldovei (în continuare – IMI AȘM)

- Nerespectînd prevederile art.14 din Legea nr.254-XVI și pct.7 din Instrucțiunea nr.85 din 09.10.1996, IMI AȘM a admis utilizarea mijloacelor bugetare în sumă totală de 18,7 mii lei cu depășirea limitelor precizate.

- Personalul a fost premiat în baza Regulamentului cu privire la premiarea salariaților IMI AȘM, care nu a fost aprobat de către CSSDT al AȘM, după cum prevede pct.15 din Hotărîrea Guvernului nr.47 din 12.01.2007.

- Achizițiile de bunuri, lucrări și servicii s-au efectuat în lipsa planurilor anuale și trimestriale de efectuare a achizițiilor publice; membrii Grupului de lucru pentru achiziții n-au semnat declarațiile de confidențialitate și imparțialitate; în Buletinul achizițiilor publice nu s-a publicat un anunț de intenție privind achizițiile publice preconizate; în cazul achiziției de bunuri și lucrări, operatorul economic n-a depus, odată cu oferta, și garanția pentru ofertă; pe 10 proceduri de achiziții publice n-au fost întocmite dosarele, astfel nerespectîndu-se prevederile art.13 alin.(1) lit.b), art.14 alin.(3), art.19, art.32 alin.(1) și art.42 alin.(1) din Legea nr.96-XVI și pct.3, pct.4, pct.5, pct.6 din Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.9 din 17.01.2008.

- Politica de contabilitate pe anul 2008 a IMI AȘM n-a fost elaborată de către organul central de specialitate al administrației publice (AȘM) și aprobată de Ministerul Finanțelor, după

cum prevede art.16 alin.(2) din Legea nr.113-XVI, și n-au fost respectate unele prevederi ale Normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova.

Concluzii: *IMI AȘM a efectuat unele cheltuieli cu nerespectarea cadrului legal, iar salariile s-au plătit în baza actului normativ neaprobat de organul ierarhic superior. Achizițiile publice s-au efectuat cu încălcarea normelor legale și fără asigurarea transparenței. Entitatea nu și-a elaborat politica de contabilitate și nu a respectat unele prevederi ale Normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova.*

Recomandări IMI AȘM:

49. *Să asigure executarea cheltuielilor în conformitate cu limitele precizate și să aprobe Regulamentul cu privire la premierea salariaților entității potrivit cerințelor indicate.*

50. *Să asigure respectarea cadrului legal la efectuarea achizițiilor publice și să întocmească dosarele pentru fiecare procedură de achiziție publică în parte.*

51. *Să respecte Normele pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova și să elaboreze politica de contabilitate a entității.*

3.19. Institutul de Energetică al Academiei de Științe a Moldovei (în continuare – IE AȘM)

- IE AȘM, nerespectând prevederile art.36(35) din Legea nr.847-XIII și clauzele contractuale, a dezafectat în folosul a 2 operatori economici mijloace bugetare în sumă de 99,6 mii lei pe o perioadă de pînă la 6 luni.

- Costul documentației proiectelor-tip în mărime de 30,0 mii lei a fost reflectat la cheltuieli, dar de fapt această sumă urma a fi reflectată în evidența contabilă la subcontul “Alte mijloace fixe”, conform prevederilor pct.44(5) din Instrucțiunea nr.85 din 09.10.1996.

Concluzii: *Unele mijloace bugetare au fost dezafectate pe o perioadă de pînă la 6 luni în folosul a 2 operatori economici, iar unele cheltuieli s-au reflectat neregulamentar în evidența contabilă.*

Recomandări IE AȘM:

52. *Să asigure executarea cheltuielilor în conformitate cu legislația în vigoare, precum și reflectarea lor în evidența contabilă conform prevederilor Instrucțiunii nr.85 din 09.10.1996.*

4. Concluzii generale

Deși activitatea de monitorizare a utilizării eficiente și conform destinației a mijloacelor financiare, reglementată de prevederile art.86 din Codul nr.259-XV și pct.72-75 din Regulamentul privind finanțarea activităților în sfera științei și inovării, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.80 din 28.01.2005, se efectuează de către Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM, acesta nu a realizat o activitate amplă pentru a asigura verificările eficiente asupra mijloacelor alocate beneficiarilor în scopurile prevăzute. Acest fapt a invocat diferite riscuri, care au determinat utilizarea neconformă cadrului normativ și legal a mijloacelor alocate pentru sfera științei și inovării.

5. Opinia de audit

Opinia cu rezerve privind regularitatea

În opinia echipei de audit referitor la aspectele regularității, ținîndu-se cont de deficiențele și iregularitățile menționate în Raport, a căror valoare nu se încadrează în pragul de semnificație, considerăm că nu toate operațiunile și tranzacțiile financiare au fost efectuate legal și regulamentar.

Șeful echipei de audit

Liuba Cîrdei

&

dezvoltarea științei în anul 2008 Academiei de Științe a Moldovei și unor instituții beneficiare de aceste mijloace
//Monitorul Oficial 1/1, 12.01.2010